

Saadan kommer Forholdet imidlertid ganske sikkert ikke til at udvikle sig. Jeg nævnede et Tidsrum af en halv Snes Aar, og i den Tid er jeg sikker paa, at alle Mejerier have taget Elektriciteten i Brug, og saa er der ganske sikkert ogsaa adskillige andre Omraader af Landbruget, ligesom af Industrien, som have taget Elektriciteten i deres Tjeneste. Hvis der saa er et kapitalstærkt Selskab, som er Leverandør, kunde det være, man fik at føle, hvad det vil sige. Jeg vil ikke ønske, der skulde opstaa et saadant Selskab, som udbyttede Bønderne og Industrien, men derfor har jeg ogsaa slaaet til Lyd for Sagen. Hvis de Herrer ikke se Faren, maa det blive deres egen Sag. Jeg er tilfreds med, at jeg har rejst den Sag heroppe.

Den højtærede Minister siger, at der staar intet i Lovforslaget om, at det er en Trust, der vil faa Tilladelsen. Nej, det staar der naturligvis ikke; det vilde være en mærkelig Lov, i hvilken det Ord kom til at staa. Naar man imidlertid ved, at der staar en Trust lige paa Tærskelen til at gribe ind, naar Loven er gennemført, og ved, hvorledes den tragter efter at faa denne Tilladelse, ved man ogsaa, hvad der kommer bagefter.

Den højtærede Minister sagde, at der bør være Adgang til at overvinde Kommunens Modstand. Det kan jeg være enig med den højtærede Minister i. Men Spørgsmaalet er, i hvis Interesse det er. Er det i det store Samfunds Interesse, der repræsenteres af Staten eller en Samling af Kommuner, eller er det i et privat Selskabs Interesse, der vil have disse Anlæg i sin Magt? I sidste Tilfælde bliver Forholdet et andet, og saa er det ikke saa berettiget at krydse Kommunernes Planer, naar det er til Fordel for et privat Aktieselskab.

Formanden: Folketingsmanden for Holbæk Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

H. L. Jørgensen: Jeg tror, det ærede Medlem for Københavns 10de Kreds (P. Knudsen) noget misforstaar Landboernes Stilling til denne Sag. Det ærede Medlem mener, at Landboerne straks skulde slutte sig sammen om et saadant Foretagende i Fællesskab som et Andelsforetagende, ligesom Tilfældet har været ved Mejerierne f. Eks. Men der er dog en himmelvid Forskel her, hvor det gælder Anlæg, der koste store Kapitaler. Her er Tale om at an-

lægge et Elektricitetsværk, der koster mange Millioner, og det vil være ganske umuligt at faa samlet Landbrugerne til et saadant Foretagende. De kende jo nemlig i og for sig ikke noget til den tekniske Side deraf. De kende blot til, naar Anlægget bliver udført, at bedømme, hvor vidt de kunne være tjente med den Pris, hvortil Kraften pr. Time tilbydes dem; og naar der siges, at saa og saa meget vil det koste at faa tærsket saa og saa mange Tdr. Sæd, saa forstaa de det.

Naar det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds mener, at Lovforslaget vilde give et Selskab Monopol, og at Bønderne da vilde have smidt den nuværende Kraft bort, vil jeg dertil bemærke, at naar Landbrugerne faa Tilbud om Elektricitet til en vis Pris, saa maa Selskabet staa ved den, og skulde Selskabet saa senere forhøje den, staar det jo i Landbrugets egen Magt, naar de blive kendte med den tekniske Side af Sagen, at skabe et sligt Anlæg, hvorved de selv kunne faa Kraften til billigere Pris. Jeg kan altsaa ikke se nogen som helst Fare for Landboerne, deri, at et saadant Aktieselskab faar Anlægget overladt, thi Landboerne skulde nok vide ikke at gaa med dertil, før de have Sikkerhed for, at det kan betale sig for dem.

Ministeren for offentlige Arbejder (Svend Høgsbro): Det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) gaar i sin Ængstelse for, hvad dette Lovforslag kan medføre, ud fra, at her er Tale om at tildele et eller flere Selskaber *Monopol*. Deri tager det ærede Medlem ganske fejl. Der er Tale om at give Tilladelse til at føre Anlæg over Andenmands Ejendom, selv om denne Mand protesterer derimod, altsaa noget, der ligner Ekspropriation. Men der er intet som helst om, at denne Tilladelse kun skulde gives til et eller flere enkelte Selskaber. Den kan af Ministeren gives til saa mange, det skal være; der er for saa vidt ganske fri Konkurrence. Hvis altsaa det ærede Medlem paa Kommunernes, specielt Københavns Kommunes Vegne, frygter for, at den kunde blive mishandlet eller udplyndret af en Trust eller et andet kapitalistisk Selskab, er det allerede af den Grund en Misforstaaelse, at der ikke er noget til Hinder for, at Københavns Kommune, hvis den ellers har Ret til at drive en saadan Virksomhed og ønsker at gøre det, kan optage Konkurrencen med dette Selskab og derigennem sætte Prisen